

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ 2011-2014

Για την Αττική και τους ανθρώπους της

ΤΟΜΟΣ 21

ΕΝΩΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΓΟΥΡΟΣ
ΠΡΩΤΟΣ ΑΙΡΕΤΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η ταυτότητα της ΕΝΠΕ
2. Η δραστηριότητα της ΕΝΠΕ
3. Συμπεράσματα και αποφάσεις 1^{ου} Τακτικού Συνεδρίου ΕΝΠΕ
4. Συμπεράσματα Έκτακτου Συνεδρίου ΕΝΠΕ με θέμα τα «Οικονομικά των Περιφερειών»

ΜΕΡΟΣ 1°
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΤΗΣ ΕΝΠΕ

1. Η ταυτότητα της ΕΝΠΕ

Η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας έχει ως σκοπό είναι το αντιπροσωπευτικό όργανο των 13 Περιφερειών, Σκοπός της είναι η συνεργασία των περιφερειών μελών της, η προαγωγή του θεσμού του δεύτερου βαθμού αυτοδιοίκησης, η προώθηση και ενθάρρυνση πρωτοβουλιών για την ειρήνη, τον πολιτισμό, την ισόρροπη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη, την καταπολέμηση των περιφερειακών ανισοτήτων και της ανεργία, ο συντονισμός των περιφερειών για τη λήψη προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των συνεπειών της, σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς της κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ενημέρωση και διαρκής επιμόρφωση του προσωπικού και των αιρετών οργάνων των περιφερειών, η συνεργασία με την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, τις Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων και άλλους φορείς πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης για την προαγωγή του θεσμού της διαβαθμιδικής συνεργασίας και την προώθηση των ζητημάτων που αφορούν την αυτοδιοίκηση, η συνεργασία με όργανα και φορείς της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών και χωρών, η συνεργασία με φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε θέματα δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, αποκέντρωσης και περιφερειακής ανάπτυξης, η εκπροσώπηση των περιφερειών στα πάσης φύσεως όργανα και φορείς σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ο προγραμματισμός, υποστήριξη και συντονισμό δράσεων για την αναβάθμιση της καταστατικής θέσης των αιρετών οργάνων των περιφερειών και του προσωπικού καθώς και για την αποδοτικότερη λειτουργία των υπηρεσιακών τους μονάδων.

Όργανα της ΕΝΠΕ είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο, η Εκτελεστική Επιτροπή και το Εποπτικό Συμβούλιο.

Η σύνθεση του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΝ.Π.Ε. είναι η εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ιωάννης Σγουρός, Περιφερειάρχης Αττικής

Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Απόστολος Κασιφάρας, Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας

Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κωνσταντίνος Αγοραστός, Περιφερειάρχης Θεσσαλίας

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Απόστολος Παπατόλιας, Περιφερειακός Σύμβουλος Θεσσαλίας

ΤΑΜΙΑΣ: Ιωάννης Μαχαιρίδης, Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου

ΜΕΛΗ :

Αθανάσιος Γιακαλής, Περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου

Γεώργιος Δακής, Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας

Αλέξανδρος Καχριμάνης, Περιφερειάρχης Ηπείρου

Σταύρος Αρναουτάκης, Περιφερειάρχης Κρήτης

Αριστείδης Γιαννακίδης, Περιφερειάρχης Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης

Κλέαρχος Περγαντάς, Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας

Σπυρίδων Σπύρου, Περιφερειάρχης Ιονίων Νήσων

Πέτρος Τατούλης, Περιφερειάρχης Πελοποννήσου

Απόστολος Τζιτζικώστας, Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας

Αναστάσιος Χειβιδόπουλος, Αντιπεριφερειάρχης Αργολίδας

Στέφανος Χρήστου, Αντιπεριφερειάρχης Πειραιώς

Νικόλαος Γαλανός, Περιφερειακός Σύμβουλος Αττικής

Ευάγγελος Αργύρης, Περιφερειακός Σύμβουλος Ηπείρου

Πάυλος Βογιατζής, Περιφερειακός Σύμβουλος Βορείου Αιγαίου

Γρηγόρης Ζαφειρόπουλος, Περιφερειακός Σύμβουλος Αττικής

Νικόλαος Καραθανασόπουλος, Περιφερειακός Σύμβουλος Δυτικής Ελλάδας

Ιωάννης Παπαϊορδανίδης, Περιφερειακός Σύμβουλος Δυτικής Μακεδονίας

Γεώργιος Πασχαλίδης, Περιφερειακός Σύμβουλος Κεντρικής Μακεδονίας

Γεώργιος Παυλίδης, Περιφερειακός Σύμβουλος Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης

Νικόλαος Σφελινιώτης, Περιφερειακός Σύμβουλος Κεντρικής Μακεδονίας

2. Η δραστηριότητα της ΕΝΠΕ

Στην πρώτη περίοδο λειτουργίας των αιρετών περιφερειών αντιμετωπίσαμε κρίσιμες προκλήσεις όχι μόνο για τη λειτουργία του νέου θεσμού αλλά και την επιβίωση του.

Οργανώσαμε τις νέες περιφέρειες από το μηδέν, με ελάχιστη υποστήριξη από το κράτος. Δημιουργήσαμε τις προϋποθέσεις για την αποτελεσματική λειτουργία του νέου θεσμού, την άσκηση των νέων αρμοδιοτήτων μας.

Συμβάλαμε όλοι μαζί τα μέγιστα στην αναπτυξιακή προσπάθεια των περιφερειών μας και της χώρας συνολικά.

Επιταχίναμε την απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας και συμβάλλοντας στην επίλυση χρόνιων προβλημάτων στις βασικές υποδομές, την ενίσχυση της παραγωγής και της επιχειρηματικότητας.

Στην περίοδο αυτή είχαμε να αντιμετωπίσουμε πολλά.

- Οι περικοπές στη χρηματοδότησή μας άγγιξαν το 65% των θεσμοθετημένων μας πόρων,
- Οι διαρκείς νομοθετικές παρεμβάσεις της κυβέρνησης έφτασαν στο σημείο να θίγουν πλέον ευθέως τη συνταγματικά κατοχυρωμένη διοικητική και οικονομική μας αυτοτέλεια.

Παρ' όλα αυτά σταθήκαμε στα πόδια μας και αποδείξαμε ότι οι αιρετές Περιφέρειες είναι το πιο αξιόπιστο και το πιο κατάλληλο επίπεδο σχεδιασμού και εφαρμογής της περιφερειακής ανάπτυξης.

Σε αυτήν την κοινή προσπάθεια κεντρικό ρόλο είχε η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας. Ένας νέος θεσμός που παρά τα προβλήματα της υποχρηματοδότησης, της έλλειψης προσωπικού και επιστημονικής στήριξης απέδειξε ότι αποτελεί πραγματικό εργαλείο στην προσπάθεια ισχυροποίησης του θεσμού της αιρετής περιφέρειας.

Από την πρώτη στιγμή εργαστήκαμε όλοι μαζί για την θεσμική συγκρότηση του θεσμού.

Συγκροτήσαμε το Διοικητικό Συμβούλιο και την Εκτελεστική Επιτροπή. Δημιουργήσαμε και συγκροτήσαμε διαπαραταξιακά τις 6 μόνιμες επιτροπές μας: Θεσμών και Οργάνωσης, Οικονομικών, Χωροταξίας και Υποδομών, Αναπτυξιακών Θεμάτων, Κοινωνικών Θεμάτων και Διεθνών Σχέσεων και το Εποπτικό μας Συμβούλιο.

Με τη χρηστή και συνετή μας διαχείριση εξασφάλισαμε την οικονομική βιωσιμότητα της ΕΝΠΕ η οποία έχει σήμερα πλεόνασμα 2.500.000 ευρώ.

Μέλη μας συμμετέχουν σε συνολικά 114 θεσμοθετημένες επιτροπές των Υπουργείων και των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Πραγματοποιήσαμε συνολικά 47 συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Συνεδρίαση Διοικητικού Συμβουλίου ΕΝΠΕ

Συναντηθήκαμε επανειλημμένως με όλους τους Πρωθυπουργούς και τους αρμόδιους Υπουργούς, Αναπληρωτές Υπουργούς και Γενικούς Γραμματείς όλων των συναρμόδιων υπουργείων.

Συνάντηση με Πρόεδρο Δημοκρατίας κ. Κάρολο Παπούλια

Συνάντηση με Πρωθυπουργό κ. Αντώνη Σαμαρά

Συνάντηση με Πρωθυπουργό κ. Λουκά Παπαδήμο

Συνάντηση με Πρωθυπουργό κ. Γιώργο Παπανδρέου

Αποστείλαμε συνολικά 165 επιστολές προς όλους τους αρμόδιους υπουργούς, τα κόμματα και κοινωνικούς φορείς για την προώθηση των προτάσεων και θέσεων μας.

Συμμετείχαμε σε συνεδριάσεις των επιτροπών της Βουλής 21 φορές για την παρουσίαση των θέσεών μας σε νομοθετικές πρωτοβουλίες που αφορούν στις αρμοδιότητές μας.

Η δράση μας είναι καταγεγραμμένη αναλυτικά στα 236 δελτία τύπου της ΕΝΠΕ.

Οι αριθμοί αυτοί είναι ενδεικτικοί αλλά δεν λένε την ουσία. Σε αλληπάλληλες συναντήσεις με την πολιτική ηγεσία θέσαμε επιτακτικά στην ατζέντα όλα τα κρίσιμα ζητήματα που σχετίζονται με την οργάνωση και λειτουργία των Περιφερειών αλλά και την ισχυροποίηση του ρόλου των Περιφερειών.

Από την έναρξη της λειτουργίας μας πήραμε την πρωτοβουλία να καταγράψουμε αναλυτικά όλα τα προβλήματα που σχετίζονται με τη λειτουργία μας.

Ήδη από το Σεπτέμβριο του 2012 καταθέσαμε αναλυτικό υπόμνημα στον τότε Υπουργό Εσωτερικών με τις νομοθετικές παρεμβάσεις που είναι αναγκαίο να γίνουν, ώστε να ενισχυθεί ο ρόλος της Περιφέρειας.

Λειτουργήσαμε αποτρεπτικά σε μνημονιακές νομοθετικές πρωτοβουλίες που θίγουν τόσο τη συνταγματικά κατοχυρωμένη διοικητική και οικονομική μας αυτοτέλεια, όπως το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ για το οποίο έχουμε προσφύγει στο ΣΤΕ για την ακύρωσή του και περιμένουμε την απόφαση.

Αποτρέψαμε την ίδρυση Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης στις αποκεντρωμένες διοικήσεις.

Διεκδικήσαμε ενεργό ρόλο στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Με τις επίμονες προσπάθειές μας καταφέραμε να κατοχυρώσουμε το σημαντικό μας ρόλο στη διαχείριση του νέου ΕΣΠΑ για την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Πετύχαμε να συγκροτηθούν 13 αυτόνομα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, ένα για κάθε Περιφέρεια, που θα είναι πολυτομεακά και πολυταμειακά.

Συνάντηση του Επιτρόπου για την περιφερειακή πολιτική Johannes Hahn με τους Περιφερειάρχες

Διεκδικήσαμε και πετύχαμε την ένταξη σε αυτά σημαντικών πόρων από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για δράσεις σχετικά με την αντιμετώπιση της ανεργίας, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Διαπραγματευτήκαμε και πετύχαμε σημαντικές εκχωρήσεις από το Ταμείο Συνοχής για την ενίσχυση και ολοκλήρωση των βασικών υποδομών κάθε Περιφέρειας.

Ζητάμε και διεκδικούμε σθεναρά την εκχώρηση σημαντικών ποσών από το Γεωργικό Ταμείο, ώστε να συνδεθούν οι αναπτυξιακές προσπάθειες στην αγροτική οικονομία με τον αναπτυξιακό προγραμματισμό κάθε Περιφέρειας.

Πετύχαμε τη διαχείριση σημαντικού ποσοστού του συνολικού προϋπολογισμού του νέου ΕΣΠΑ που φτάνει το 35%.

Τα πεπραγμένα, οι θέσεις μας και τα βασικά μας αιτήματα για τη θεσμική ολοκλήρωση, την οργάνωση των Περιφερειών, τον αναπτυξιακό τους ρόλο, την κατοχύρωση της οικονομικής τους αυτοτέλειας, την συνταγματική θωράκιση του θεσμού και τον ενισχυμένο ρόλο των Περιφερειών στην πολυεπίπεδη διακυβέρνηση σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καταγράφονται στα συμπεράσματα – ντοκουμέντα των δύο συνεδρίων της ΕΝΠΕ (Φεβρουάριος και Σεπτέμβριος 2013. Θέσεις και προτάσεις που κατοχυρώνουν τον αποφασιστικό και ουσιαστικό ρόλο του θεσμού.

Ένα ρόλο που καθιστά το θεσμό της αιρετής Περιφέρειας πρωταγωνιστή στην επίλυση των μεγάλων και σοβαρών προβλημάτων που απασχολούν τους πολίτες όλης της χώρας.

Παραθέτουμε τα πλήρη κείμενα των δύο συνεδρίων.

ΜΕΡΟΣ 2°
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
1^{ου} ΤΑΚΤΙΚΟΥ
ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΕΝΠΕ

3. Συμπεράσματα και αποφάσεις 1^{ου} Τακτικού Συνεδρίου ΕΝΠΕ

Στην Αθήνα, σήμερα, 15 Φεβρουαρίου 2013, εμείς ως Μέλη της Γενικής Συνέλευσης του 1^{ου} Τακτικού Συνεδρίου της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας,

Έχοντας υπόψη :

τη διαχρονική εξέλιξη του θεσμού της Ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τις σημαντικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις που πέτυχε το αυτοδιοικητικό κίνημα

τις σημαντικές αλλαγές που επέφερε στην Ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση το πρόγραμμα «Καλλικράτης» και την ανάγκη αξιολόγησής του μετά από τα δυο πρώτα χρόνια της εφαρμογής του, με το νόημα που το Ελληνικό Σύνταγμα ορίζει και η Ευρωπαϊκή εμπειρία υποδεικνύει

την αναγκαιότητα ολοκλήρωσης της διοικητικής μεταρρύθμισης της χώρας, στην κατεύθυνση της συγκρότησης ενός κεντρικού επιτελικού κράτους που θα αποκεντρώσει στις Περιφέρειες και τους Δήμους την εξειδίκευση και την εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών που αφορούν την περιφερειακή και την τοπική ανάπτυξη και την παροχή των υπηρεσιών στους πολίτες,

ότι ένα σημαντικό μέρος των διατάξεων του Ν. 3852/2010 παραμένει ανενεργό, καθώς δεν έχουν εκδοθεί τα προβλεπόμενα Προεδρικά διατάγματα και οι σχετικές υπουργικές αποφάσεις (σε ποσοστό γύρω στο 50%)

τα προβλήματα που δημιουργούν στο νέο θεσμό των Περιφερειών, η μεγάλη περικοπή των θεσμοθετημένων πόρων, η επανασυγκέντρωση

αρμοδιοτήτων που έχουν αποδοθεί στις Περιφέρειες με τον «Καλλικράτη» και η καθυστέρηση της θεσμικής ολοκλήρωσης, της οργάνωσης και του λειτουργικού εκσυγχρονισμού των Περιφερειών,

τον ρόλο που πρέπει και μπορούν να παίξουν οι αιρετές Περιφέρειες σε μια κοινωνικά δίκαιη έξοδο της Ελλάδας από την βαθιά κρίση, που χαρακτηρίζεται από ύφεση, αποεπένδυση και καλπάζουσα ανεργία, αναλαμβάνοντας ουσιαστικές πρωτοβουλίες στο σχεδιασμό και την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης της χώρας,

ότι ένα σύγχρονο κράτος οφείλει να είναι επιτελικό και να εμπιστεύεται την αποκεντρωτική αποστολή στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Συμπεραίνουμε και Αποφασίζουμε τα ακόλουθα

1^ο Για τη Θεσμική Ολοκλήρωση και την Οργάνωση των Περιφερειών

- Προτείνουμε τη συμμετοχή των Περιφερειών σε κοινά όργανα του ΥΠΕΚΑ, των Περιφερειών και των Δήμων που θα διασφαλίσουν έναν ενισχυμένο και ουσιαστικό ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και στον αναπτυξιακό προγραμματισμό.
- Διεκδικούμε τη διεύρυνση του ρόλου των Περιφερειών στο σχεδιασμό και την εφαρμογή των συγχρηματοδοτούμενων επιχειρησιακών προγραμμάτων της νέας προγραμματικής περιόδου 2014–2020.
- Προτείνουμε να αναλάβουν οι Περιφέρειες, εντός τριετίας, όλες τις αρμοδιότητες προώθησης, έγκρισης και υποστήριξης των ιδιωτικών επενδύσεων περιφερειακής σημασίας και, πριν την έγκριση των ιδιωτικών επενδύσεων εθνικής σημασίας, να γνωμοδοτεί η αντίστοιχη Περιφέρεια.
- Ζητούμε την επικαιροποίηση του κανονιστικού πλαισίου (Ν.1622/86), που αφορά τον αναπτυξιακό προγραμματισμό σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, τη ρύθμιση της συνεργασίας μεταξύ των Υπουργείων, των Περιφερειών και των Δήμων, τη χρηματοδότηση και την εφαρμογή των αναπτυξιακών προγραμμάτων.
- Υποστηρίζουμε πως η θεσμοθέτηση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης παράλληλα με την Αιρετή Περιφέρεια, καταδεικνύει την δυσπιστία του κράτους στην Αυτοδιοίκηση και ζητούμε την κατάργηση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων της στην Αυτοδιοίκηση, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Ταυτόχρονα, ζητούμε τη συγκρότηση και λειτουργία των αυτοτελών υπηρεσιών εποπτείας των ΟΤΑ (Ν.3852/2010).

- Διεκδικούμε τη θεσμική ολοκλήρωση, την οργάνωση και τον λειτουργικό εκσυγχρονισμό των Περιφερειών στους τομείς :

Αγροτικής Οικονομίας (Γεωργίας – Κτηνοτροφίας – Αλιείας)

Ανάπτυξης (Φυσικών Πόρων – Ενέργειας – Βιομηχανίας, Απασχόλησης – Εμπορίου – Τουρισμού)

Μεταφορών – Επικοινωνιών

Προστασίας Περιβάλλοντος

Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας

Παιδείας – Πολιτισμού – Αθλητισμού

Πολιτικής Προστασίας.

Για την οργάνωση αυτή και τον λειτουργικό εκσυγχρονισμό των Περιφερειών προτείνουμε την άμεση αξιοποίηση, χωρίς άλλες καθυστερήσεις, των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση».

- Ζητούμε αναφορικά με το σχέδιο «Αθηνά» για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση να παραταθεί ο χρόνος διαβούλευσης, που όπως ανακοινώθηκε είναι ιδιαίτερα ασφυκτικός και την διασφάλιση της ευρύτερης δυνατής συναίνεσης πριν από τις τελικές αποφάσεις.
- Διεκδικούμε από την Κυβέρνηση, σε όλες τις σχεδιαζόμενες δημόσιες πολιτικές, σε όλα τα κανονιστικά κείμενα (νόμους, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις) και σε όλα τα εθνικά και τα συγχρηματοδοτούμενα επιχειρησιακά προγράμματα, να εισάγει τη «νησιωτικότητα» ως οριζόντια (mainstreaming) πολιτική και θετικές διακρίσεις υπέρ των νησιών της χώρας, όπως το μεταφορικό ισοδύναμο, περιλαμβανομένης της μείωσης του ΦΠΑ και της επιδότησης των μεταφορών και των συγκοινωνιών, καθώς και η ανάπτυξη ειδικών πολιτικών και μέτρων για τη λειτουργία του ΕΣΥ των Νησιών.

Επίσης, κάθε Νησιωτική Περιφερειακή Ενότητα (πρώην Επαρχείο) να έχει τη δική της οργανωτική και διοικητική στελέχωση η οποία θα περιλαμβάνεται στον ενιαίο οργανισμό της περιφέρειας ως τμήμα του.

- Προτείνουμε την προώθηση της διαβαθμιδικής συνεργασίας και συγκεκριμένα :

τη θεσμοθέτηση οργάνων συνεργασίας των δυο βαθμών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (κοινού οργάνου Περιφέρειας – Περιφερειακής Ένωσης Δήμων και Εθνικού Συμβουλίου Περιφερειών και Δήμων),

την συγκρότηση κοινής επιτροπής ΥΠΕΣ-ΕΝΠΕ-ΚΕΔΕ για την αξιολόγηση της εφαρμογής του «Καλλικράτη» και την εκπόνηση ενός ενιαίου Κώδικα Περιφερειών και Δήμων,

την υπογραφή ενός Πρωτοκόλλου Συνεργασίας ΕΝΠΕ – ΚΕΔΕ, που θα προβλέπει τη συστηματική συνεργασία των δυο συλλογικών οργάνων,

την εκπόνηση ενός Χάρτη Διαβαθμιδικής Συνεργασίας, με απόφαση ενός κοινού Συνεδρίου ΕΝΠΕ – ΚΕΔΕ, που θα έχει πολιτικά δεσμευτικό χαρακτήρα και ενός τριετούς Προγράμματος Δράσεων Διαβαθμιδικής Συνεργασίας ΕΝΠΕ – ΚΕΔΕ.

- Ζητούμε τη σύσταση Εθνικού Παρατηρητηρίου με τη συμμετοχή των αρμόδιων Κυβερνητικών φορέων, της ΕΝ.Π.Ε και της ΚΕΔΕ που θα έχει ως αποστολή την παρακολούθηση της εφαρμογής και τη συνεχή επικαιροποίηση του κανονιστικού πλαισίου που αφορά τις Περιφέρειες και τους Δήμους
- Διαπιστώνουμε ότι σε αρκετά Περιφερειακά Συμβούλια υπάρχει ένα δημοκρατικό έλλειμμα στη λειτουργία τους, εξαιτίας και των αδυναμιών του σχετικού κανονιστικού πλαισίου, π.χ. με την υποβάθμιση του ρόλου των περιφερειακών συμβούλων, τις αδυναμίες στη λειτουργία των Επιτροπών, την έλλειψη της επαρκούς υποστήριξης των παρατάξεων, την υποτίμηση του θεσμικού ρόλου της αντιπολίτευσης, την ακινησία των Περιφερειακών Επιτροπών Διαβούλευσης. Εκτιμούμε ότι η ΕΝ.Π.Ε. πρέπει να αναλάβει την πρωτοβουλία για την αναβάθμιση της συλλογικής και αποτελεσματικής λειτουργίας των Οργάνων της Περιφέρειας, αξιοποιώντας την εμπειρία που αποκτήσαμε στην πρώτη διετία της θητείας μας, με ένα νέο εσωτερικό κανονιστικό πλαίσιο που θα διευρύνει το διάλογο και την συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων.

Η άσκηση της πολιτικής έχει ως προϋπόθεση τη βαθιά γνώση και τη δημοκρατία στη λήψη των αποφάσεων από ένα συλλογικό πολιτικό όργανο που δεν μπορεί να είναι άλλο από ένα ισχυρό Περιφερειακό Συμβούλιο που θα έχει κατακτήσει την περιφερειακή συνείδηση του χώρου αναφοράς του.

- Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που δημιουργεί το πρόγραμμα αξιολόγησης δομών και προσωπικού των δημοσίων φορέων ζητούμε:

την επιστροφή των υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. που τέθηκαν σε διαθεσιμότητα, διότι είναι απολύτως απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία των υπηρεσιών,

την άμεση κάλυψη των αναγκών των Περιφερειών σε προσωπικό, είτε με μετακινήσεις υπαλλήλων από άλλες υπηρεσίες, είτε με νέες προσλήψεις, ιδιαίτερα σε θέσεις, όπου διαπιστώνεται αδυναμία λειτουργίας των Περιφερειών.

- Εκτιμούμε ότι η προτεινόμενη αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης απαιτεί και την ταυτόχρονη αναβάθμιση της καταστατικής θέσης των αιρετών, διασφαλίζοντας την αναγκαία θεσμική, τεχνική και οικονομική υποστήριξή τους, για να μπορούν να ανταποκριθούν στην όλο και πολυπλοκότερη αποστολή τους και να αποκτήσουν στην τοπική κοινωνία το κύρος και την αξιοπρέπεια που απαιτεί ο θεσμικός ρόλος τους.
- Η Επιτροπή Θεσμών και Οργάνωσης της ΕΝ.Π.Ε. να επεξεργαστεί πρόταση βελτίωσης του Κανονισμού Λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης, στον οποίο να προβλέπεται και η εκλογή του Προεδρείου της από τη Γενική Συνέλευση
- Διαπιστώνουμε πως ήρθε πλέον η ώρα να εμβαθύνει η Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση ως ενιαίο σύστημα Διοίκησης της χώρας, στο πλαίσιο της επικείμενης συνταγματικής αναθεώρησης, με βάση τις αρχές της εταιρικής σχέσης, της εγγύτητας, της επικουρικότητας, της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας.

2^ο Για να αποτελέσουν τα Χωροταξικά Σχέδια πλαίσιο και μοχλό Ανασυγκρότησης της χώρας και προώθησης της Ανάπτυξης

- Εκτιμούμε ότι πρέπει να προετοιμαστεί το πολυεπίπεδο χωροταξικό σχέδιο στρατηγικής για να οριοθετήσει χωρικά τις δημόσιες πολιτικές και για να καθοδηγήσει τις νέες κοινωνικο-οικονομικές προσπάθειες ανάκαμψης και ανάπτυξης, οι οποίες θα πρέπει να βασίζονται πρωτίστως στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Οι πολιτικές αυτές, θα πρέπει να στοχεύουν σε μια συνολική αναπτυξιακή στρατηγική που θα προωθεί τη σύγχρονη και ανταγωνιστική βιομηχανία, την ελληνική γεωργία με προϊόντα ταυτότητας προέλευσης, την προστασία του περιβάλλοντος, την ανάδειξη του πολιτισμού και τη διασφάλιση του κοινωνικού εξοπλισμού που θα διευρύνει τη σημερινή κοινωνική πολιτική.
- Ζητούμε να διασφαλιστεί στην επικείμενη συνταγματική αναθεώρηση ο ρόλος των Περιφερειών στον χωροταξικό σχεδιασμό.

- Προτείνουμε να διατηρηθεί το εθνικό επίπεδο χωροταξικού σχεδιασμού ως κατευθυντήριο σχέδιο χωρικής οργάνωσης, με μεσο-μακροπρόθεσμου χαρακτήρα δεσμεύσεις των δημόσιων πολιτικών.
- Διεκδικούμε, τα Περιφερειακά Χωροταξικά Σχέδια, συνδεδεμένα με τα αντίστοιχα Περιφερειακά Αναπτυξιακά Προγράμματα, να διασφαλίζουν τη συνοχή μεταξύ χωρικών, τομεακών και περιβαλλοντικών πολιτικών και να στηρίζουν την ανάπτυξη κάθε Περιφέρειας. Η κατεύθυνση αυτή οδηγεί εύλογα στις Περιφέρειες τους πόρους των διαρθρωτικών ταμείων της περιόδου 2014–2020 για την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας.
- Ειδικότερα όσον αφορά την πρόταση του ΥΠΕΚΑ για τη μεταρρύθμιση του συστήματος χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού προτείνουμε :

επί του Εθνικού σχεδιασμού

Το «Κείμενο Αρχών Πολιτικής Χωρικής Οργάνωσης» να εκπονείται με εισήγηση ΥΠΕΚΑ από διυπουργικό όργανο ώστε να διασφαλίζεται η «συσχέτιση χωρικού και αναπτυξιακού μοντέλου», να δεσμεύεται το Π.Δ.Ε. για τη χρηματοδότησή του και να εγκρίνεται από την ολομέλεια της Βουλής.

Τα «Ειδικά Πλαίσια Χωρικής Οργάνωσης» να εκπονούνται με εισήγηση ΥΠΕΚΑ από διυπουργικό όργανο και να ακολουθεί Π.Δ.

επί του Περιφερειακού σχεδιασμού

Τα «Περιφερειακά Πλαίσια Χωρικής Οργάνωσης» να εκπονούνται από την Περιφέρεια.

Το «Μητροπολιτικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης Αθήνας–Αττικής» και το αντίστοιχο της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης να εκπονούνται από το Περιφερειακό Συμβούλιο και την επιστημονική τεκμηρίωση και εισήγηση στο Περιφερειακό Συμβούλιο να επιμελείται ο "Οργανισμός της Αθήνας" και ο αντίστοιχος "Οργανισμός της Θεσσαλονίκης" οι οποίοι θα πρέπει να ενταχθούν στην Περιφέρεια.

Τα «Ρυθμιστικά Σχέδια μικρών πόλεων», εάν καλύπτουν ευρύτερη ανθρωπογεωγραφική ενότητα, να εκπονούνται μετά από εισήγηση των αντίστοιχων Δημοτικών Συμβουλίων με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, ως εξειδίκευση του αντίστοιχου «Περιφερειακού Πλαισίου Χωρικής Οργάνωσης».

επί του Δημοτικού σχεδιασμού

Τα Τοπικά ή Δημοτικά Πλαίσια Χωρικής Οργάνωσης, τα Σχέδια χρήσεων γης και τα Ρυμοτομικά σχέδια να εκπονούνται από το αντίστοιχο Δημοτικό Συμβούλιο.

3^ο Για να αναλάβουν οι Περιφέρειες τον Αναπτυξιακό ρόλο τους πραγματοποιώντας τις Δημόσιες Επενδύσεις Τεχνικής Υποδομής και προσελκύοντας τις Παραγωγικές Ιδιωτικές Επενδύσεις

Με βασικούς στόχους :

την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε Περιφέρειας,

τη διατήρηση της Κεντρικής Κυβέρνησης στον εποπτικό και στον ελεγκτικό ρόλο της

τη δημιουργία των κατάλληλων δομών που θα διασφαλίζουν αποτελεσματικότητα και πλήρη διαφάνεια,

τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των παραγωγικών επενδύσεων,

Προτείνουμε και Διεκδικούμε :

- Τη θεσμοθέτηση 13 κέντρων υποδοχής και έγκρισης των επενδύσεων με ένα κέντρο ανά Περιφέρεια και την άμεση στελέχωσή τους με ικανό αριθμό προσωπικού υψηλής ειδίκευσης.
- Τη θεσμοθέτηση της διαδικασίας άμεσης και δεσμευτικής προέγκρισης των επενδύσεων, που θα απελευθερώσει τη διαδικασία συμμετοχής της επένδυσης στα χρηματοδοτικά εργαλεία και την επεξεργασία ενός ενιαίου πλαισίου υποχρεώσεων που θα υπογράφεται και θα τηρείται απαρέγκλιτα από κάθε επενδυτή.
- Τη δημιουργία δομών υποδοχής και υποστήριξης της νεανικής και της γυναικείας επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας, με παράλληλη προώθηση της συνεργασίας των Περιφερειών με τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, τους Ερευνητικούς φορείς, τα Επαγγελματικά Επιμελητήρια και τους Τραπεζικούς φορείς.
- Τη διαχείριση όλων των πόρων της νέας προγραμματικής περιόδου 2014–2020 από τις Περιφέρειες, δηλαδή με 13 Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, μέσω της εκπόνησης ενός πολυταμειακού Προγράμματος από κάθε Περιφέρεια, το οποίο θα χρηματοδοτείται από όλα τα Διαρθρωτικά Ταμεία (Περιφερειακής Ανάπτυξης, Γεωργικής Ανάπτυξης, Αλιείας, Κοινωνικό Ταμείο), έτσι ώστε να εξυπηρετείται συνεκτικά μια ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική για την Περιφέρεια.
- Για την επιτάχυνση της υλοποίησης των έργων προτείνουμε :

Την επιτάχυνση των διαδικασιών αδειοδότησης από τις υποχρεωτικά εμπλεκόμενες στα δημόσια έργα Υπηρεσίες, μέσω της υιοθέτησης διακριτού πρωτοκόλλου αιτημάτων αδειοδότησης έργων που πρόκειται να υποβληθούν προς ένταξη στο ΕΣΠΑ.

Την εκπόνηση και εφαρμογή ενός Προγράμματος Συλλογικής Υποστήριξης των Δικαιούχων για την ωρίμανση των έργων τους, το οποίο θα περιλαμβάνει : κεντρικό help desk, δικτύωση των αρμόδιων στελεχών, intranet, επικαιροποίηση των οδηγών ωρίμανσης έργων, επί τόπου συμβουλευτική υποστήριξη, χρηματοδότηση των Δικαιούχων από την τεχνική βοήθεια.

Την καθιέρωση «ειδικού πρωτοκόλλου προτεραιότητας», με στόχο τη μείωση των χρόνων ελέγχου και τη δημιουργία στο Ελεγκτικό Συνέδριο μιας μονάδας ταχείας διεκπεραίωσης λογαριασμών και απαιτήσεων από συμβάσεις του ΕΣΠΑ η οποία, ενεργώντας με συγκεκριμένες

οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές, θα μειώσει τις καθυστερήσεις που εμφανίζονται στη διαδικασία πληρωμής.

Την καθιέρωση δεσμευτικής σύντομης προθεσμίας για τους φορείς που προκηρύσσουν, ως προς τον χρόνο που απαιτείται από την αξιολόγηση των προσφορών, έως την υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο του έργου.

Τη δημιουργία «ειδικών τμημάτων ΕΣΠΑ», τόσο στα Διοικητικά Δικαστήρια όσο και στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με στόχο την κατ' απόλυτη προτεραιότητα διεκπεραίωση θεμάτων που άπτονται συμβάσεων έργων ΕΣΠΑ.

4^ο Για τη διασφάλιση της Οικονομικής Αυτοτέλειας και της αποτελεσματικής λειτουργίας των Περιφερειών

Προτείνουμε και Διεκδικούμε :

- Τη σταδιακή απόδοση των θεσμοθετημένων Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.) στις Περιφέρειες.
- Την άμεση σύσταση και λειτουργία των Υπηρεσιών Αυτοτελούς Εποπτείας ΟΤΑ, την εγκατάσταση των Ελεγκτών Νομιμότητας και τη θέσπιση θέσεων Βοηθών Ελεγκτών, ως πρώτης προϋπόθεσης για την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των ελέγχων.
- Τη διασφάλιση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των ελεγκτών νομιμότητας με την κατάργηση της απευθείας υπαγωγής τους στον Υπουργό Εσωτερικών και με την απόδοση σε αυτούς αρμοδιοτήτων ειδικών ανακριτικών υπαλλήλων.
- Την εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και τη μετάβαση από τους ετήσιους προϋπολογισμούς τυπικής συμμόρφωσης, που είναι επικεντρωμένοι στις διαδικασίες, τις εκτελούμενες δαπάνες και πληρωμές, σε Προϋπολογισμούς Προγραμμάτων, που θα είναι συνδεδεμένοι με τα Πενταετή Επιχειρησιακά Προγράμματα και επικεντρωμένοι στην επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων, ώστε να συνδεθούν οι κωδικοί του προϋπολογισμού με τις εκροές και τα αποτελέσματα των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Την ενσωμάτωση ειδικής μονάδας παρακολούθησης του προϋπολογισμού στις Μονάδες στρατηγικού σχεδιασμού ή Υπηρεσίες Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των Περιφερειών.
- Τον μεσοχρόνιο προϋπολογισμό των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (π.χ. σε ορίζοντα τριετίας) προκειμένου οι Κ.Α.Π. να προϋπολογίζονται βάσει

του μέσου όρου των φορολογικών εισπράξεων των τριών τελευταίων (κάθε φορά) ετών, ώστε να αποφεύγονται έντονες διακυμάνσεις, λόγω ειδικών συνθηκών, όπως οι σημερινές.

- Την αναμόρφωση των κριτηρίων κατανομής των Κ.Α.Π. με παράλληλη καθιέρωση : α) ενός ελάχιστου εγγυημένου ποσού λειτουργικών δαπανών σε σχέση με τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες, β) μηχανισμών αυτόματης εκχώρησης των αναλογούντων πόρων για τις μεταφερόμενες στις Περιφέρειες αρμοδιότητες και γ) ρητρών έγκαιρης καταβολής.
- Τη διεύρυνση της σύνθεσης του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας με έναν ακόμη εκπρόσωπο της ΕΝ.Π.Ε. και με τον μόνιμο Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, γιατί η Τοπική Αυτοδιοίκηση υποφέρει από τις παράνομες περικοπές και τους λανθασμένους υπολογισμούς των πόρων της.
- Την υιοθέτηση των προτάσεων του Συνηγόρου του Πολίτη για :
 - 1) την καταγραφή των οφειλών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις και την κατάταξή τους σε πίνακες προτεραιότητας εξόφλησης, με βάση την χρονική προτεραιότητα της αξίωσης, 2) τη δημοσίευση των πινάκων στο ΔΙΑΓΕΙΑ και 3) την πληρωμή όλων των δικαιούχων κατά συγκεκριμένο προκαθορισμένο ποσοστό, ανάλογα με τα χρηματικά διαθέσιμα, σε περιόδους οικονομικής ασφυξίας όπως η σημερινή.

5^ο Για το συντονισμό της κοινωνικής πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο και τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής

Προτείνουμε και Διεκδικούμε :

- Την ένταξη σε κάθε Πρόγραμμα Βιώσιμης Ανάπτυξης των μέτρων κοινωνικής πολιτικής ως αναγκαίας συνιστώσας της ολοκληρωμένης οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης.
- Τη διασφάλιση της συνεργασίας Κεντρικής Διοίκησης, Περιφερειών και Δήμων ώστε το διοικητικό σύστημα Διακυβέρνησης της χώρας να παρέχει υπηρεσίες στους πολίτες ως ενιαίο σύστημα, δηλαδή «υπηρεσίες χωρίς ραφές» (seamless services).
- Την ανάληψη από την Τοπική Αυτοδιοίκηση όλων των κοινωνικών πολιτικών και της διοίκησης και διαχείρισης όλων των θεσμών κοινωνικής βοήθειας και αλληλεγγύης (για τη στήριξη της οικογένειας, του παιδιού, των νέων, των αναπήρων, των ηλικιωμένων, των ατόμων που βρίσκονται σε κατάσταση ακραίας φτώχειας, των ευπαθών κοινωνικών ομάδων) και την ένταξή τους στη «δήλωση της αποστολής της» (mission statement).
- Τη σύγκλιση και τον συντονισμό των κοινωνικών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών της δευτεροβάθμιας και της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης με «διεπαφή» τις Περιφερειακές Ενότητες.
- Την έγκαιρη απόδοση των επιδομάτων στα άτομα με αναπηρία, περιλαμβανομένης της μηνιαίας απόδοσης του διατροφικού επιδόματος των νεφροπαθών και των μεταμοσχευμένων ατόμων.
- Τη συγκρότηση ενός Περιφερειακού Διχτύου Ασφαλείας ανά Περιφέρεια με τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Εκκλησίας και των εθελοντικών οργανώσεων και τη διασφάλιση της χρηματοδότησής του από Ευρωπαϊκούς πόρους, Εθνικούς πόρους και χορηγίες.
- Απαιτούμε την επαναφορά της αρχικής ρύθμισης και πρόβλεψης του «Καλλικράτη» για την μεταφορά της αρμοδιότητας για τα Νοσοκομεία, τα Κέντρα Υγείας και τις Δομές Πρόνοιας στις αιρετές Περιφέρειες με κατάργηση της σχετικής νομοθετικής ρύθμισης.
- Την προώθηση της συνεργασίας των Περιφερειών με ανάλογα κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά, δηλαδή της Διαπεριφερειακής Συνεργασίας, σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Επίσης, προτείνουμε να αναλάβει η Περιφέρεια, σε συνεργασία με τις πιστοποιημένες καταναλωτικές οργανώσεις την εξωδικαστική διαμεσολάβηση για την επίλυση των διαφορών μεταξύ των

υπερχρεωμένων δανειοληπτών-πολιτών και των δανειστών-πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως ισχύει και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

6° Για την αναβάθμιση των Ευρωπαϊκών και των Διεθνών Σχέσεων των Περιφερειών και την προώθηση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο

και δεδομένου ότι :

Το 70% της Κοινοτικής νομοθεσίας της Ε.Ε. καλούνται να το εφαρμόσουν οι Δήμοι και οι Περιφέρειες των κρατών – μελών της.

Εγγύηση στην επιτυχία ενός μοντέλου πολυεπίπεδης διακυβέρνησης αποτελεί η αποδοχή της αρχής ότι οι Τοπικές και Περιφερειακές αρχές αποτελούν «ισότιμους εταίρους» σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο και όχι ο περιορισμός τους στο ρόλο των «διαμεσολαβητών».

Η νεοσύστατη Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση της χώρας μας, καλείται να συμβάλλει στην υλοποίηση μιας πολυεπίπεδης και ισοβαρούς μορφής διακυβέρνησης.

Η ΕΝ.Π.Ε. καλείται να προωθήσει τη συνεργασία, την προαγωγή και την εκπροσώπηση των Περιφερειών στα Εθνικά, τα Ευρωπαϊκά και τα Διεθνή Όργανα Διοίκησης.

Αποφασίζουμε τα ακόλουθα :

- Να αξιοποιήσουμε τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020» και να προωθήσουμε μια πολιτική πολύπλευρης διακυβέρνησης σε επίπεδο Ε.Ε., μια πολιτική που θα βασίζεται : 1) στην Αποκέντρωση και τη θέση των Περιφερειών στην Ευρώπη, 2) στις ουσιαστικές και μικρής κλίμακας παρεμβάσεις που θα μας επιτρέψουν την εύκολη σύναψη συμμαχιών και 3) στην Ευρωπαϊκή διατομεακή πολιτική.
- Να διασφαλίσουμε τη συστηματική πληροφόρηση της ΕΝ.Π.Ε. και των Επιτροπών της σε θέματα περιφερειακής πολιτικής και πολυεπίπεδου μοντέλου περιφερειακής διακυβέρνησης,
- Να οργανώσουμε την 6^η Διάσκεψη Κορυφής των Περιφερειών και των Δήμων της Ευρώπης στην Αθήνα και να προωθήσουμε τη συμμετοχή μας στην Ευρωμεσογειακή Περιφερειακή και Τοπική Συνέλευση (ARLEM).
- Να διασφαλίσουμε τη μόνιμη παρουσία της ΕΝ.Π.Ε. στις Βρυξέλλες, η οποία θα κληθεί να χρησιμεύσει ως εμπροσθοφυλακή για την από κοινού υπεράσπιση των συμφερόντων της κάθε μιας από τις Περιφέρειες ξεχωριστά και της ΕΝ.Π.Ε. στην ολότητά της. Το «Σπίτι της ΕΝ.Π.Ε. στις

Βρυξέλλες» θα αποτελέσει τον μόνιμο δίαυλο επαφής και πληροφόρησης της Ένωσης και μιας αμφίδρομης σχέσης προγραμματισμού και παρουσίας της ΕΝ.Π.Ε. και των Περιφερειών στο πολιτικό γίνεσθαι των Βρυξελλών (όπως η βελτίωση των επαφών με το Ευρωκοινοβούλιο, τα Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία, η ανάπτυξη συνεργειών, η έγκαιρη πληροφόρηση, η καλύτερη γνώση των διαδικασιών της Ευρωπαϊκής ενσωμάτωσης, η υποδοχή και υποστήριξη των εκπροσώπων της Ένωσης στα διάφορα όργανα, η συμμετοχή στα δίκτυα των «λόμπι» και των οργανώσεων που βρίσκονται υπό την ομπρέλα των Βρυξελλών).

ΜΕΡΟΣ 3^ο
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ
ΕΝΠΕ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΑ
«ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ»

4. Συμπεράσματα Έκτακτου Συνεδρίου ΕΝΠΕ με θέμα τα «Οικονομικά των Περιφερειών»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας, σε συνέχεια του Τακτικού Συνεδρίου του Φεβρουαρίου 2013 αποφάσισε, τη διεξαγωγή αυτού του Έκτακτου Συνεδρίου, με μόνο θέμα τα Οικονομικά των Περιφερειών.

Το συνέδριο αυτό γίνεται σε μια πολύ κρίσιμη στιγμή για τον τόπο. Η κρίση, όχι μόνο η οικονομική, αλλά κυρίως η πολιτική και η κοινωνική βαθαίνει. Η ανεργία έχει φτάσει το 60% στους νέους, τα νοικοκυριά αδυνατούν να ανταποκριθούν σε βασικές ανάγκες, όλο και περισσότεροι συμπολίτες μας βρίσκονται μπροστά στην απειλή του κοινωνικού αποκλεισμού, της περιθωριοποίησης, της εξόντωσης.

Στην κρίσιμη αυτή συγκυρία, αποφασίσαμε να μιλήσουμε για τα Οικονομικά των Περιφερειών.

1. Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, η επένδυση στην Περιφέρεια δεν αποτελεί απλά περιφερειακή πολιτική αλλά τη μόνη βιώσιμη εθνική αναπτυξιακή στρατηγική. Παράλληλα, η ενδυνάμωση της περιφερειακής πολιτικής δεν είναι

μόνο θέμα ανάπτυξης αλλά είναι ισοδύναμα απαραίτητη και ικανή συνθήκη για την προάσπιση και ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών στη χώρα μας. Προτείνουμε και διεκδικούμε τα ακόλουθα :

1.1. Την άμεση θεσμική ολοκλήρωση του ρόλου των Περιφερειών στον αναπτυξιακό προγραμματισμό και στις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις.

Ζητούμε:

- ✧ Να προχωρήσει η θεσμική ολοκλήρωση της αρχιτεκτονικής του Προγράμματος “ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ” σύμφωνα με την πρόταση της ΕΝΠΕ. Ο ρόλος της Κεντρικής Κυβέρνησης να εξαντλείται στον εποπτικό και τον ελεγκτικό ρόλο της.
- ✧ Να διευρυνθεί ο ρόλος των Περιφερειών στο χωροταξικό σχεδιασμό και τον αναπτυξιακό προγραμματισμό, με τη δυνατότητα έκδοσης κανονιστικών πράξεων εξειδίκευσης και εφαρμογής της νομοθεσίας που αφορά την περιφερειακή ανάπτυξη.
- ✧ Να ολοκληρωθεί άμεσα από την Κεντρική Κυβέρνηση το Εθνικό Κτηματολόγιο και Δασολόγιο ώστε να είναι τα πολύτιμα και βασικά εργαλεία για την ανάπτυξη της περιφέρειας, με κυρίαρχους στόχους την προστασία του περιβάλλοντος, την εδαφική συνοχή, την ισόρροπη κατανομή των ωφελειών και τη διαφύλαξη της δημόσιας περιουσίας.
- ✧ Να αναμορφωθεί το νομοθετικό πλαίσιο του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειας όσον αφορά τη σχέση μεταξύ πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα με κριτήρια γεωγραφικά, οικονομικά και κοινωνικά.

1.2. Την προώθηση των κατάλληλων νομοθετικών ρυθμίσεων και τη δημιουργία των αναγκαίων δομών και λειτουργιών που θα υπηρετούν την αναπτυξιακή στρατηγική, με βασικό στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και την πλήρη διαφάνεια.

✧ **Στον τομέα των ιδιωτικών επενδύσεων**

Η Κεντρική Κυβέρνηση να διατηρήσει τον εποπτικό ρόλο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας στις διαδικασίες υποδοχής και έγκρισης των επενδύσεων. Να αξιοποιηθεί άμεσα και οριστικά ο θεσμός των 13 κέντρων υποδοχής και έγκρισης επενδύσεων, με ένα κέντρο ανά Περιφέρεια και με τη στελέχωσή του με προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης.

Να αξιοποιηθεί η δυνατότητα της προέγκρισης επενδυτικών προτάσεων με την υποβολή ενός πλήρους φακέλου, το περιεχόμενο του οποίου μπορεί

να καθοριστεί από την Κεντρική Κυβέρνηση.

Να οργανωθεί η διαβούλευση με τις Περιφέρειες στην στοχευμένη αναζήτηση επενδυτικών προτάσεων που θα συνάδουν με τις αναπτυξιακές προτεραιότητες και χαρακτηριστικά της κάθε Περιφέρειας, όπως αυτά αποτυπώνονται στον πενταετή επιχειρησιακό σχεδιασμό της.

▲ **Αναμόρφωση και αύξηση του Προγράμματος Δημόσιων Επενδύσεων**

Το ΠΔΕ θα πρέπει να αποκτήσει αυτόνομο χαρακτήρα και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό, για την κάλυψη των αναγκών της χώρας. Απαιτείται: α) η επικαιροποίηση του θεσμού του δημοκρατικού προγραμματισμού στην έγκριση και στην υλοποίηση των προγραμμάτων και β) η διασφάλιση της συνέργειας των χρηματοδοτήσεων του ΠΔΕ με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις.

▲ **Ολοκλήρωση των Π.Ε.Π. και γενικότερα του Ε.Σ.Π.Α. 2007–2013**

Οι Περιφέρειες, από την ημέρα που ανέλαβαν τη διαχείριση των Π.Ε.Π. (πλην των ποσών που εκχωρήθηκαν στα Υπουργεία), ανταποκρίθηκαν στις πραγματικές ανάγκες σε έργα και δράσεις της περιοχής τους, αξιοποίησαν τους ικανούς δικαιούχους κάθε περιφερειακής ενότητας και απέδειξαν την αποτελεσματικότητά τους στη διαχείριση των συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και στην απορρόφηση των πόρων τους.

Διεκδικούμε το αυτονόητο : Η Κυβέρνηση και η Κεντρική Δημόσια Διοίκηση να αξιοποιήσουν τις Περιφέρειες ως τον καταλληλότερο αποκεντρωμένο πολιτικό θεσμό και ως τον επιχειρησιακά ικανότερο μηχανισμό ολοκλήρωσης του Ε.Σ.Π.Α. 2007–2013.

▲ **Προετοιμασία του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (Σ.Ε.Σ.) και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2014–2020**

Να προχωρήσει άμεσα η συγκρότηση ολοκληρωμένων πολυ–τομεακών και πολυ–ταμειακών περιφερειακών προγραμμάτων με την ενσωμάτωση χρηματοδοτήσεων του Αγροτικού Τομέα, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής ώστε να κατευθυνθούν οι πόροι της νέας προγραμματικής περιόδου στις Περιφέρειες και παράλληλα να περιοριστούν τα κεντρικά – τομεακά προγράμματα σε παρεμβάσεις αμιγώς εθνικού ενδιαφέροντος.

▲ **Στο τομέα της αξιοποίησης των αμιγώς Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων**

Να εξαλειφθούν οι άκαμπτες διαχειριστικές διαδικασίες και ανακολουθίες

που εμποδίζουν την υλοποίηση ή τη συμμετοχή των Περιφερειών στην διαχείριση των αμιγώς Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Προτείνεται να δημιουργηθεί ειδική μονάδα υποστήριξης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, στον αρμόδιο ελεγκτικό μηχανισμό του κράτους, που θα ενεργεί με συγκεκριμένες οδηγίες και κατευθυντήριες γραμμές, θα μειώνει τις καθυστερήσεις που εμφανίζονται στη διαδικασία πληρωμής, οι οποίες συχνά οφείλονται στην ερμηνεία διατάξεων και δεν θα υπεισέρχεται στη σκοπιμότητα του έργου, ούτε θα νομολογεί σε θέματα δημοσίων έργων και συμβάσεων.

1.3. Την επείγουσα και κατά προτεραιότητα ενίσχυση της επιχειρηματικότητας ειδικών κατηγοριών με έμφαση στην επιχειρηματικότητα των νέων και την προώθηση της καινοτομίας.

Πρέπει να στοχεύσουμε στην ενίσχυση επιχειρήσεων για την υλοποίηση επενδύσεων προσανατολισμένων στην καινοτομία, το περιβάλλον και τις τεχνολογίες πληροφορικής και την απευθείας τόνωση του επιχειρείν σε συνθήκες κρίσης. Πρέπει να προδιαγράψουμε δράσεις τόνωσης της επιχειρηματικότητας και της επιχειρηματικότητας ειδικών κατηγοριών (νεανική, γυναικεία επιχειρηματικότητα κλπ) με απώτερη επιδίωξη τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Πρέπει να συνθέσουμε παρεμβάσεις με στόχο την ανάδειξη του επιχειρηματικού «πλεονεκτήματος» των περιφερειών της χώρας μέσω στοχευμένων ενεργειών ενίσχυσης ΜΜΕ σε τομείς και δραστηριότητες που συνάδουν με τα χαρακτηριστικά αυτά.

Πρέπει να αποφασίσουμε να διπλασιάσουμε τους διατιθέμενους πόρους για να δώσουμε τη δυνατότητα στους νέους αντί της φυγής στο εξωτερικό, της ανάπτυξης πρωτοβουλιών στην Ελλάδα. Για να υποστηριχθεί όμως η νέα επιχειρηματικότητα και η καινοτομία απαιτούνται άμεσα μέτρα, αλλά και μέτρα που θα δημιουργούν υποδομές υποδοχής και υποστήριξης.

Η Αιρετή Περιφέρεια είναι ο μόνος σήμερα θεσμός που στον σκληρό πυρήνα των αρμοδιοτήτων της είναι η ανάπτυξη, άρα και η διέξοδος από την γκρίζα και καταστροφική ζώνη της ύφεσης. Η εμπιστοσύνη και η έμπρακτη πολιτική βούληση για τη γενναία στήριξη του θεσμού είναι μονόδρομος. Η Κυβέρνηση οφείλει να αντιληφθεί ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί τον τελευταίο θεσμό, που όντας κοντά στον πολίτη, εργάζεται για την κοινωνική συνοχή, μεριμνά για τις πλέον ευαίσθητες και αδύναμες κατηγορίες, παρέχει ελπίδα για το μέλλον.

2. ΟΙ ΑΝΑΓΚΑΙΕΣ ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014–2020

Για να πετύχει η χώρα μας ένα καινούργιο ξεκίνημα στη νέα προγραμματική περίοδο, με το εκπννούμενο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης Σ.Ε.Σ. (νέο Ε.Σ.Π.Α.) 2014–2020, είναι απαραίτητες τρεις διαρθρωτικές αλλαγές.

1^Η ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ : ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Το Υπουργείο Ανάπτυξης, αντί να συντονίζει, διαχειρίζεται, υλοποιεί, αξιολογεί και ελέγχει την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, προτείνουμε να γίνει η Εθνική Αρχή Συντονισμού τους.

2^Η ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ : ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τα Υπουργεία, στο πλαίσιο του επιτελικού ρόλου τους, οφείλουν να σχεδιάζουν πολιτικές έγκαιρα, να νομοθετούν γρήγορα και να συντονίζουν αποτελεσματικά την εφαρμογή των πολιτικών τους.

Οι Περιφέρειες θα ελέγχονται ώστε να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τους πόρους, ακολουθώντας απαρέγκλιτα την Εθνική στρατηγική που σχεδίασαν τα αρμόδια Υπουργεία και τον Αναπτυξιακό προγραμματισμό για την περιφέρειά τους. Παρέκκλιση από στόχους και αναπτυξιακές στρατηγικές θα έχει επίπτωση στην ευθύνη διαχείρισης.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι αρμόδιοι θεσμικοί φορείς θα υλοποιούν και εφόσον πιστοποιηθούν για την επάρκειά τους, θα καταργηθούν όλοι οι περιττοί προέλεγχοι από τις διαχειριστικές αρχές, εφαρμόζοντας σύγχρονες αρχές διαχείρισης κινδύνου (risk management) και δειγματοληπτικούς ελέγχους με βαριές ποινές για όσους λειτουργούν έξω από τους κανόνες της διαχείρισης.

3^Η ΔΙΑΦΘΩΡΩΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ: ΝΕΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

Το νομοθετικό πλαίσιο για τα Δημόσια Έργα και τις Απαλλοτριώσεις πρέπει να αντικατασταθεί από ένα νέο θεσμικό πλαίσιο παραγωγής δημοσίων έργων, όπως αυτό των σύγχρονων ευρωπαϊκών χωρών.

3. ΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Προϋπόθεση για την τεκμηριωμένη και κατά συνέπεια αποτελεσματική διεκδίκηση των οικονομικών αιτημάτων των Περιφερειών είναι η οικοδόμηση ενός αξιόπιστου κεντρικού μηχανισμού τεκμηρίωσης, ο οποίος :

θα παρακολουθεί την τήρηση της απόδοσης των θεσμοθετημένων πόρων,

θα υπολογίζει σε ετήσια βάση το κόστος λειτουργίας των Περιφερειακών Υπηρεσιών και

θα κοστολογεί τις δαπάνες άσκησης κάθε μεταφερόμενης αρμοδιότητας.

Το σημαντικότερο όμως όλων είναι να υιοθετηθεί ένα νέο σύστημα οικονομικού προγραμματισμού των εσόδων των Περιφερειών, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία που θα στηρίζεται στις αρχές της διαφάνειας και της προβλεψιμότητας που αποτελούν τον πυρήνα της χρηστής διαχείρισης αλλά και της κατοχύρωσης της οικονομικής αυτοτέλειας των Περιφερειών. Το σύστημα αυτό θα πρέπει να στηρίζεται σε ένα μεσοχρόνιο προϋπολογισμό των Κ.Α.Π. σε ορίζοντα τουλάχιστον τριετίας, προκειμένου αυτοί να υπολογίζονται βάσει του μέσου όρου των φορολογικών εσόδων των τριών τελευταίων ετών, ώστε να αποφεύγονται έντονες διακυμάνσεις λόγω ειδικών συνθηκών όπως οι σημερινές.

Παράλληλα, θα πρέπει να δημιουργήσουμε νέα έσοδα. Με τη χρήση νέων σύγχρονων χρηματοδοτικών πηγών και εργαλείων που θα μας δίνουν τη δυνατότητα μόχλευσης κεφαλαίων για την ανάπτυξη. Αυτή είναι η μόνη ουσιαστική διέξοδος που κατοχυρώνει την οικονομική αυτοτέλεια των Περιφερειών σε βάθος χρόνου αλλά και το ρόλο τους στην αναπτυξιακή της χώρας μας.

3.1. ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

3.1.1. Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι – Κ.Α.Π.

Οι περικοπές στους θεσμοθετημένους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους που έγιναν τα δύο τελευταία χρόνια φτάνουν το 60% στους λειτουργικούς πόρους και το 90% στους επενδυτικούς πόρους.

Διεκδικούμε την απόδοση των θεσμοθετημένων Κ.Α.Π. και προτείνουμε:

Ένα νέο τρόπο υπολογισμού των Κ.Α.Π. σε τριετή βάση, με μέγιστο όριο διακύμανσης, για να εξασφαλίζεται ο καλύτερος δυνατός προγραμματισμός των Επιχειρησιακών μας Σχεδίων.

Την εξασφάλιση ενός ελάχιστου εγγυημένου ποσού λειτουργικών πόρων σε σχέση με τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες. Γι' αυτό απαιτείται η ταχύτερη δυνατή κοστολόγηση των υπηρεσιών. Κίνηση που θα συμβάλει στην βελτίωση τόσο των παρεχόμενων υπηρεσιών και της σχέσης κόστους-απόδοσης αλλά και της «αυτόματης» μεταφοράς καλών πρακτικών από Περιφέρεια σε Περιφέρεια.

Την εγκαθίδρυση μηχανισμού αυτόματης εκχώρησης των αναλογούντων πόρων για τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες και

Τη θέσπιση ρητρών έγκαιρης καταβολής των Κ.Α.Π. από την κυβέρνηση.

Εκτιμούμε ότι η πρόταση που προετοιμάζει το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας είναι σε σωστή κατεύθυνση, λαμβάνοντας υπόψη αντικειμενικά κριτήρια και ζητούμε την επιτάχυνση διατύπωσης της τελικής πρότασης και την έγκαιρη υιοθέτησή της από την Κυβέρνηση.

Για κάθε σκέλος των Κ.Α.Π. (λειτουργικούς και επενδυτικούς) προτείνουμε ένα **αναλογικό**, σχετιζόμενο με πληθυσμιακά, κοινωνικά και γεωγραφικά κριτήρια και ένα **εξισορροπητικό** μέρος, που θα αμβλύνει τις ειδικές συνθήκες που αντιμετωπίζουν οι Περιφέρειες (ορεινότητα, νησιωτικότητα, «μητροπολιτικότητα»), όπως συμφωνήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΝΠΕ.

Προτείνουμε, επίσης, την τήρηση μέγιστων ποσοστών μείωσης των Κ.Α.Π. σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η παραπάνω διαδικασία είναι διαρκής και ανοικτή ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Μεσοπρόθεσμα, την οικονομική αυτοτέλεια των Περιφερειών την επιδιώκουμε μέσα από την αποκέντρωση των πόρων, που πρέπει να κατοχυρωθεί και συνταγματικά.

Η Ελληνική κοινωνία χρειάζεται δίπλα της έναν αξιόπιστο πυλώνα, την Περιφέρεια, που θα συντονίζει σε περιφερειακό επίπεδο τις κοινωνικές πολιτικές και θα ενεργοποιεί, με δημόσιες επενδύσεις και προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, την ενδογενή ανάπτυξη κάθε περιοχής.

3.1.2. Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων – Π.Δ.Ε.

Το Εθνικό Π.Δ.Ε. είναι περιορισμένο λόγω των δημοσιονομικών προβλημάτων της χώρας.

Οι Περιφέρειες είναι η καταλληλότερη βαθμίδα της Δημόσιας Διοίκησης για τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των δημοσίων επενδύσεων (πλην των έργων τεχνικής υποδομής εθνικής κλίμακας), που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη της οικονομίας και την κοινωνική συνοχή.

Γι' αυτό προτείνουμε τη συνεργασία των Υπουργείων Ανάπτυξης και Οικονομικών με την ΕΝΠΕ στη διαμόρφωση των κριτηρίων τομεακής και περιφερειακής κατανομής του Εθνικού Π.Δ.Ε. (έστω και περιορισμένου σήμερα) και την αποκέντρωση της διαχείρισής του.

3.1.3. Θεσμοθετημένοι Ειδικόί Πόροι

Θεωρούμε απολύτως αναγκαία τη συνεργασία των Υπουργείων Ανάπτυξης και Οικονομικών με την ΕΝΠΕ στη διεύρυνση και εκλογίκευση των Ειδικών Πόρων με αντικειμενικά κριτήρια, που θα συνδέονται τόσο με τις ανάγκες κάθε γεωγραφικής περιοχής όσο και με τους αξιοποιούμενους ενδογενείς πόρους της.

3.1.4. Λοιπές κρατικές επιχορηγήσεις (Μεταβιβαστικές πληρωμές, έκτακτες επιχορηγήσεις κλπ.)

Δεν διεκδικούμε πρόσθετους πόρους. Ζητούμε αντικειμενικά και συμφωνημένα κριτήρια και ουσιαστική διαφάνεια στη χρηματοδότηση των Περιφερειών με τις έκτακτες επιχορηγήσεις.

3.2. ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΠΟΡΩΝ

3.2.1. Είναι αναγκαία η πολιτική και νομοθετική διασφάλιση της Συνταγματικής επιταγής σύμφωνα με την οποία η μεταφορά αρμοδιοτήτων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση (Περιφέρειες και Δήμους) πρέπει να συνοδεύεται από τους αντίστοιχους οικονομικούς πόρους.

3.2.2. Διεκδικούμε τη μεταφορά και των λοιπών πόρων πλην των οικονομικών (προσωπικού, υλικοτεχνικής υποδομής κλπ.).

Δηλώνουμε ότι δεν πρόκειται εφεξής οι Περιφέρειες να καταστρατηγήσουν το Σύνταγμα και να αναλάβουν την άσκηση αρμοδιοτήτων που δεν συνοδεύονται

από τους αντίστοιχους πόρους (οικονομικούς πόρους, ανθρώπινο δυναμικό, υλικοτεχνική υποδομή).

4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

4.1. ΝΕΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

4.1.1. Νέο μοντέλο οργάνωσης της οικονομικής διοίκησης της Περιφέρειας και εκσυγχρονισμός του ρόλου των συλλογικών και των μονομελών οργάνων (Περιφερειακού Συμβουλίου, Οικονομικής Επιτροπής κλπ.) στην πολιτική διεύθυνση των οικονομικών της Περιφέρειας – Ειδική Επιτροπή του Περιφερειακού Συμβουλίου

Προτείνουμε τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου που αφορά στην οργάνωση της οικονομικής διοίκησης της Περιφέρειας και στο ρόλο των οργάνων της που διευθύνουν τα οικονομικά της, με κατεύθυνση την αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων και την αποτελεσματικότερη λειτουργία τους.

Θεωρούμε αναγκαία τη συγκρότηση Ειδικής Επιτροπής του Περιφερειακού Συμβουλίου που θα παρακολουθεί την εφαρμογή του Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος, του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης και του Ετήσιου Προϋπολογισμού της Περιφέρειας.

4.2. ΠΕΝΤΑΕΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΙ ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

4.2.1. Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου – Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης – Υποστήριξη των Περιφερειών για την εφαρμογή τους

Θεωρούμε απαραίτητη τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου που αφορά στο Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και στο Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, την εκπόνηση δεικτών παρακολούθησης και αξιολόγησής τους, αλλά και την επιτελική υποστήριξη των λειτουργιών αναπτυξιακού προγραμματισμού των Περιφερειών για την εφαρμογή τους.

Προτείνουμε τη σύνδεση των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της νέας προγραμματικής περιόδου 2014–2020 και τη Διαβαθμιδική Συνεργασία

4.3. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

4.3.1. Εκπόνηση – Εκτέλεση – Παρακολούθηση – Αξιολόγηση και Σύνδεση του Προϋπολογισμού με το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και με το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης της Περιφέρειας (περιλαμβανομένου του Τεχνικού Προγράμματος)

Πρωθούμε τη βελτίωση της εκπόνησης – εκτέλεσης – παρακολούθησης – αξιολόγησης του Προϋπολογισμού της Περιφέρειας και την ουσιαστική σύνδεσή του με το Πενταετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και με το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης της Περιφέρειας και ζητούμε τη βελτίωση του αντίστοιχου κανονιστικού πλαισίου.

Για το λόγο αυτό θεωρούμε όχι μόνο αντισυνταγματική αλλά και επιχειρησιακά ατελέσφορη την παρεμβατική λειτουργία του «Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας». Η Περιφέρεια μπορεί να οργανώσει αποτελεσματικά τον αναπτυξιακό προγραμματισμό των έργων της, τον οικονομικό προϋπολογισμό των λειτουργιών της και την οικονομική διαχείριση των εσόδων και εξόδων της, ώστε να διασφαλίζει χωρίς επιτροπεία τη βιωσιμότητα και την αποδοτικότητα στη λειτουργία της.

4.4. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

4.4.1. Οργάνωση Οικονομικών Υπηρεσιών – Μοντελοποίηση διαδικασιών – Διπλογραφικό σύστημα – Αναλυτική λογιστική

Πρωθούμε την οργάνωση των Οικονομικών Υπηρεσιών μέσω της «μοντελοποίησης» των διαδικασιών, της εφαρμογής του διπλογραφικού συστήματος και της αναλυτικής λογιστικής, καθώς και της κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού τους, προκειμένου να διασφαλίσουμε τη διαφανή και αποτελεσματική οικονομική διοίκηση κάθε Περιφέρειας.

4.4.2. Οι σχέσεις με τους προμηθευτές και με τους πολίτες (οι προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη κλπ.)

Υιοθετούμε τις προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη που αφορούν στη βελτίωση των σχέσεων της Περιφέρειας με τους προμηθευτές και με τους πολίτες.

4.5. ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

4.5.1. Ενιαία Αρχή Πληρωμής – Προβλήματα εφαρμογής

Συμφωνούμε στην ενοποίηση του συστήματος προμηθειών σε κάθε Περιφέρεια και στη διασφάλιση της διαφάνειας αυτών, με ταυτόχρονη όμως

απλοποίηση της σχετικής γραφειοκρατίας και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των αντίστοιχων διαδικασιών. Επίσης, στο πλαίσιο του συστήματος αυτού θεωρούμε αναγκαία την ενδοπεριφερειακή αποκέντρωση ορισμένων προμηθειών στο επίπεδο των Περιφερειακών Ενοτήτων.

4.5.2. Επιλεξιμότητα δαπανών (πλαφόν στα καύσιμα κλπ.)

Επαναφέρουμε τις συγκεκριμένες προτάσεις μας, που επανειλημμένα έχουμε υποβάλλει, οι οποίες αφορούν στην αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων μας.

Για να επιτευχθούν τα παραπάνω, διεκδικούμε να εγκριθεί επιτέλους η χρηματοδότηση του επιχειρησιακού σχεδίου της ΕΝΠΕ για τον λειτουργικό εκσυγχρονισμό των Περιφερειών από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα «Διοικητική Μεταρρύθμιση» και «Ψηφιακή Σύγκλιση».

Με αυτή την προϋπόθεση, οι Περιφέρειες μπορούν να διασφαλίσουν αυτά που απαιτεί η οικονομία και ζητά η κοινωνία :

την αποτελεσματική οργάνωση των υπηρεσιών τους και την άμεση εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων και των πολιτών,

τον αξιόπιστο προγραμματισμό της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της περιοχής τους, αξιοποιώντας και τα συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. προγράμματα της περιόδου 2014–2020,

τον έγκαιρο προϋπολογισμό εσόδων-εξόδων και την αποδοτική οικονομική διαχείριση των πόρων τους, με διασφάλιση της διαφάνειας στους στόχους και στις λειτουργίες τους.

5. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

5.1. ΕΝΙΑΙΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Συμφωνούμε στη δημιουργία ενός ενιαίου συστήματος παρακολούθησης των οικονομικών των Περιφερειών, του οποίου θα διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητά με τα αντίστοιχα συστήματα της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης, ώστε να επιτευχθεί η διαφάνεια της διαχείρισης του συνόλου των οικονομικών του Κράτους και η ισότιμη και αποτελεσματική συνεργασία Κυβέρνησης – Περιφερειών στη διαμόρφωση και εφαρμογή των εθνικών και των περιφερειακών δημόσιων πολιτικών.

Γι' αυτό διαφωνούμε με τη δομή και τις αρμοδιότητες του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας, που δεν επιδιώκει τη συνεργασία αυτή, αλλά έχει μονόπλευρη και παρεμβατική λειτουργία και στοχεύει στην επιτροπεία των Περιφερειών.

5.2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

ΥΔΕ (Υπηρεσίες ΓΛΚ), Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας, Υπηρεσία Αυτοτελούς Εποπτείας ΟΤΑ κλπ.

Πάγια θέση της ΕΝΠΕ είναι η εφαρμογή των κανόνων νομιμότητας και διαφάνειας στην οικονομική διοίκηση και διαχείριση της αιρετής Περιφέρειας.

Επανελημμένα έχουμε ζητήσει την άμεση εφαρμογή των διατάξεων του «Καλλικράτη» για τον προληπτικό έλεγχο των δαπανών των Περιφερειών και των ΝΠΔΔ αυτών, από το Ελεγκτικό Συνέδριο, και τη λειτουργία του Ελεγκτή Νομιμότητας.

Γι' αυτό συνεχίζουμε να εκφράζουμε την έντονη αντίθεσή μας στην επιχειρούμενη παραβίαση της συνταγματικά κατοχυρωμένης διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας των Περιφερειών από τις διατάξεις του πολυνομοσχεδίου που ψηφίστηκε στη Βουλή και ζητούμε επιτέλους να λειτουργήσει η Υπηρεσία Αυτοτελούς Εποπτείας ΟΤΑ ως η ενιαία και αποκλειστικά αρμόδια Κρατική Ελεγκτική Υπηρεσία των ΟΤΑ.

5.3. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου (internal audit) σε κάθε Περιφέρεια

Συμφωνούμε στη δημιουργία Υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου σε κάθε Περιφέρεια, όπως έχουν όλοι οι σοβαροί δημόσιοι και ιδιωτικοί Οργανισμοί στην Ευρώπη, με την προϋπόθεση ενός κοινά αποδεκτού (από την Κυβέρνηση και την ΕΝΠΕ) κανονιστικού πλαισίου δομής, αρμοδιοτήτων, λειτουργιών και σχέσεων της Υπηρεσίας αυτής και ενός Προγράμματος συλλογικής υποστήριξης των Περιφερειών για τη συγκρότησή της.

5.4. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ – ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

«Διαύγεια», Επιτροπή Διαβούλευσης, κλπ.

Θεωρούμε αναγκαίο τον Κοινωνικό έλεγχο, που συμπληρώνει ως τρίτος ισότιμος πόλος τον Εξωτερικό έλεγχο και τον Εσωτερικό έλεγχο.

Οι Περιφέρειες:

θέλουν ενιαίο Εξωτερικό έλεγχο από μία ενιαία και ανεξάρτητη Κρατική Ελεγκτική Υπηρεσία των ΟΤΑ,

δεσμεύονται να διασφαλίσουν τον Εσωτερικό έλεγχο των υπηρεσιών τους

επιδιώκουν τον ουσιαστικό Κοινωνικό έλεγχο και τη συνεργασία και συμμετοχή των πολιτών.

6. ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ

Διεκδικούμε από την Κυβέρνηση, σε όλες τις σχεδιαζόμενες δημόσιες πολιτικές, σε όλα τα κανονιστικά κείμενα (νόμους, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις) και σε όλα τα εθνικά και τα συγχρηματοδοτούμενα επιχειρησιακά προγράμματα, να εισάγει τη «νησιωτικότητα» ως οριζόντια (mainstreaming) πολιτική και θετικές διακρίσεις υπέρ των νησιών της χώρας, όπως το μεταφορικό ισοδύναμο, περιλαμβανομένης της μείωσης του ΦΠΑ και της επιδότησης των μεταφορών και των συγκοινωνιών, καθώς και η ανάπτυξη ειδικών πολιτικών και μέτρων για τη λειτουργία του ΕΣΥ των Νησιών.

Στο πλαίσιο αυτό, προτείνουμε την άμεση εκπόνηση και εφαρμογή ενός Ειδικού Προγράμματος χρηματοδοτούμενο από Κοινοτικούς και Εθνικούς πόρους, για την επιδότηση των Αεροπορικών, Ακτοπλοϊκών και Πορθμειακών συγκοινωνιών των τριών Νησιωτικών Περιφερειών της χώρας: Ιονίων Νήσων, Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου.

Επίσης, προτείνουμε κάθε Νησιωτική Περιφερειακή Ενότητα (πρώην Επαρχείο) να έχει τη δική της οργανωτική και διοικητική στελέχωση η οποία θα περιλαμβάνεται στον ενιαίο οργανισμό της περιφέρειας ως τμήμα του.

7. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Ενόψει της Αναθεώρησης του Συντάγματος προτείνουμε για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση τα ακόλουθα :

- Συνταγματική κατοχύρωση της Περιφέρειας
- Συνταγματική αναβάθμιση του θεσμικού ρόλου και της διοικητικής αυτοτέλειας των Περιφερειών, ώστε να αναδειχθεί σε αποφασιστικής σημασίας παράγοντα για την αντιμετώπιση της κρίσης και την προώθηση της ανάπτυξης της χώρας.
- Αναθεώρηση του άρθρου 101 του Συντάγματος, ώστε να είναι εφικτή η απορρόφηση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης από την Περιφέρεια.
- Συνταγματική κατοχύρωση και οριοθέτηση της Μητροπολιτικής Αυτοδιοίκησης, ως προς τα μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα.
- Καθιέρωση Εθνικού Συμβουλίου Αυτοδιοίκησης, ως Οργάνου που θα εκπροσωπεί συνολικά, σε κρίσιμα θεσμικά και οικονομικά θέματα, τον χώρο της πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης και των Περιφερειών.
- Διεύρυνση της κανονιστικής αρμοδιότητας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (με ιδιαίτερη έμφαση στα αναπτυξιακά και στα στενά συνδεδεμένα με αυτά χωροταξικά θέματα, σε ό,τι αφορά τον δεύτερο βαθμό), με ρητές διατάξεις αλλά και μέσω της τροποποίησης του άρθρου 43 παρ. 2 Σ.
- Ενίσχυση της οικονομικής της αυτοτέλειας των Περιφερειών, με ιδιαίτερη έμφαση στην συνταγματική κατοχύρωση, αναδιοργάνωση και αποκέντρωση των φορολογικών της πόρων.
- Κατοχύρωση ενός αξιόπιστου και αμερόληπτου μηχανισμού που θα αναλάβει τόσο την εν γένει διοικητική εποπτεία όσο και τον ειδικότερο οικονομικό έλεγχο των ΟΤΑ.

Σε αυτά πρέπει να προσθέσουμε και ορισμένες ειδικότερες προτάσεις για την ενίσχυση του πολιτικού ρόλου των Περιφερειών, που έχουν έμμεση μόνο σχέση με τα οικονομικά ζητήματα αλλά συμβάλλουν έμμεσα στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους, μέσω της γενικότερης πολιτικής αναβάθμισης τόσο των ΟΤΑ όσο και των αιρετών :

- Κατοχύρωση και οριοθέτηση, κατά το πρότυπο του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, της καταστατικής θέσης των αιρετών.

- Ενεργός συμμετοχή (μέσω της καθιέρωσης νομοθετικής πρωτοβουλίας αλλά και υποχρεωτικής διαβούλευσης) των θεσμικών φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΝΠΕ και ΚΕΔΕ) στην νομοθετική διαδικασία που αφορά αυτοδιοικητικά θέματα.
- Εξομοίωση και ταυτόχρονα άμβλυνση των κωλυμάτων εκλογιμότητας όλων των αιρετών, προκειμένου να διευκολυνθεί η συμμετοχή τους στην πολιτική ζωή.
- Οι εκλογές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να αφορούν αποκλειστικά τον θεσμό και να μην συμπίπτουν με τις εθνικές εκλογές και τις ευρωεκλογές.
- Προσθήκη, κατ' αναλογία των ισχυόντων για τις βουλευτικές εκλογές, ειδικής συνταγματικής διάταξης που θα προβλέπει ότι οι νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν το εκλογικό σύστημα και τις εκλογικές περιφέρειες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα ισχύουν από τις μεθεπόμενες εκλογές, εκτός αν συγκεντρώνουν τουλάχιστον τα 2/3 των βουλευτών (δηλ. 200).

Η παρούσα έκδοση της Περιφέρειας Αττικής που αποτελείται από 21 τόμους, είναι μια αναλυτική καταγραφή και παρουσίαση του έργου που έχει γίνει από τον Ιανουάριο του 2011 μέχρι τον Αύγουστο του 2014.

Ειλικρίνεια, αποτελεσματικότητα και διαφάνεια ήταν ο οδηγός μας όλο αυτό το χρονικό διάστημα που πέρασε.

Για τον λόγο αυτό παρουσιάζουμε το έργο της Αιρετής Περιφέρειας Αττικής, που δημιουργήθηκε με το νόμο του Καλλικράτη ο οποίος ψηφίστηκε τον Μάιο του 2010.

Γιατί μόνο
με έργο
γάρμε
κηροστά

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ
2011-2014

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2014
www.patt.gov.gr